

अस्यैवव्याख्या मर्त्यतासंसारः भूतानां साधारणजीवानां अमृतत्वं मुक्तिः दिवौकसां दिव्यदृष्टिमांसात्त्विकानां ॥ ५९ ॥ एवं स्वर्गापवर्गार्थिभिः कृष्णएवशरीकरणीयइतिकृष्णस्तुतिप्रसंगा
दुक्तं संप्रतिदृष्टफलार्थमपिसएवानुसर्ज्यइत्याह सातेहंदुःखमाख्यास्येइत्यादिना अत्रात्मनिकृष्णस्य करुणोत्पादनार्थदुःखनिवेदनंतत्प्रसंगेन महामहिम्नामपिसंसारिणांदुर्गतिः प्रपंचितवैराग्योत्पादनाय प्रण
याद्विश्रंभात् आख्याने हेतुमाह ईशस्त्वमिति ॥ ६० ॥ ६१ ॥ स्त्रीधर्मिणीरजस्वला ॥ ६२ ॥ ६३ ॥ ईषुः रेच्छन् ॥ ६४ ॥ स्त्रुषावधूः ॥ ६५ ॥ धर्मपत्नीयज्ञसंयोगिनी ॥ ६६ ॥ विप्रकृतांदुःखंप्रापितां मर्षयेतां

मर्त्यताचैव भूतानाममरत्वं दिवौकसां ॥ त्वयिसर्वमहाबाहो लोककार्यं प्रतिष्ठितं ॥ ५९ ॥ सातेहंदुःखमाख्यास्ये प्रणयान्मधुसूदन ॥ ईशस्त्वं सर्वभूतानां यदि
व्यायेचमानुषाः ॥ ६० ॥ कथं नु भार्यापार्थानांतव कृष्णसखीविभो ॥ घृष्टघृष्टस्य भगिनीसमांक्येतमादृशीं ॥ ६१ ॥ स्त्रीधर्मिणीविपमानाशोणितेन समुक्षि
ता ॥ एकवस्त्राविकृष्टास्मिदुःखिताकुरुसंसदि ॥ ६२ ॥ राज्ञां मध्ये सभायां तुरजसातिपरिप्लुता ॥ दृष्ट्वा च मां धार्तराष्ट्राः प्राह स न्यापचेतसः ॥ ६३ ॥ दासीभावे
न मां भोक्तुमीषस्ते मधुसूदन ॥ जीवत्सु पांडुपुत्रेषु पांचालेषु च वटिष्णिषु ॥ ६४ ॥ नन्वहं कृष्णभीष्मस्य धृतराष्ट्रस्य चोभयोः ॥ स्त्रुषाभवामि धर्ममणसाहं दासीकृताव
लात् ॥ ६५ ॥ गर्हये पांडवांस्त्वेव युधिष्ठिरान्महाबलान् ॥ यत्क्लिश्यमानां प्रेक्षंते धर्मपत्नीयशस्विनीं ॥ ६६ ॥ धिग्वलं भीमसेनस्य धिक्पार्थस्य च गंडिवं ॥ यौ
मां विप्रकृतां क्षुद्रमर्षयेतां जनार्दन ॥ ६७ ॥ शाश्वतोयं धर्मपथः सद्विद्विराचरितः सदा ॥ यद्भार्यापरिरक्षंति भर्तारो ल्यबला अपि ॥ ६८ ॥ भार्यायां रक्ष्यमाणाय प्रजा
भवति रक्षिता ॥ प्रजायां रक्ष्यमाणायामात्मा भवति रक्षितः ॥ ६९ ॥ आत्मा हि जायते तस्यां तस्माज्जाया भवत्युत ॥ भर्ता च भार्ययारक्ष्यः कथं जायान्ममोदरे ॥
॥ ७० ॥ नन्विमेशरणं प्राप्तेन त्यजंति कदाचन ॥ ते मां शरणमापन्नां नान्वपद्यंत पांडवाः ॥ ७१ ॥ पंचभिः पतिभिर्जाताः कुमारमेमहौजसः ॥ एतेषामप्यवेक्षार्थं
त्रातव्यास्मि जनार्दन ॥ ७२ ॥ प्रतिविध्योयुधिष्ठिरास्तु तसोमो वकोदरात् ॥ अर्जुनाच्छुतकीर्तिश्च शतानीकस्तुनाकुलिः ॥ ७३ ॥ कनिष्ठाच्छुतकर्माच सर्वसत्यप
राक्रमाः ॥ प्रद्युम्नोयादृशः कृष्णतादृशास्ते महारथाः ॥ ७४ ॥ नन्विमेधनुषि श्रेष्ठा अजेया युधिशास्त्रवैः ॥ किमर्थं धार्तराष्ट्राणां संहते दुर्बलीयसां ॥ ७५ ॥ अधर्मं
णहतं राज्ञ्यं सर्वदासाः कृतास्तथा ॥ सभायां परिकृष्टाहमेकवक्त्रारजस्वला ॥ ७६ ॥ नाधिज्यमपियच्छुक्क्यं कर्तुमन्येन गंडिवं ॥ अन्यत्रार्जुनभीमाभ्यां त्वया वा
मधुसूदन ॥ ७७ ॥

क्षमेतां ॥ ६७ ॥ ६८ ॥ ६९ ॥ जायतु त्वयेत् ॥ ७० ॥ नान्वपद्यंतानां गृहीतवन्तः ॥ ७१ ॥ ७२ ॥ ७३ ॥ ७४ ॥ धार्तराष्ट्राणां अपराधं दुर्बली
यसां दुर्बलतराणां ॥ ७५ ॥ ७६ ॥ अधिष्यं आरोपितगुणं ॥ ७७ ॥